

MEMO

Datum : 11 februari 2015

Aan : Algemeen Bestuur VGGM

Van : Directeur Brandweer

Betreft : Principe besluitvorming Doorontwikkeling repressieve organisatie (DRO)

In de vergadering van 10 december van het AB heeft het project DRO samen met de visie Brandveilig Leven ter meningsvorming op de agenda gestaan. Vervolgens heeft de directeur Brandweer een ronde gemaakt om de voorstellen met de burgemeesters te bespreken. Voorliggend voorstel voor een toekomstbestendige robuuste en efficiënte brandweerorganisatie is een nadere uitwerking van het voorstel zoals dit gepresenteerd is in de decembervergadering. Het AB wordt gevraagd hierover een voorgenomen besluit te nemen waarna in juni definitieve besluitvorming gepland staat.

1. Project DRO

Het project DRO is in het najaar van 2013 gestart. Binnen het project zijn de volgende concept producten opgeleverd:

- Brandweerrisicoprofiel voor Gelderland-Midden
- Visie Basisbrandweezorg
- Visie Uitruk op maat
- Visie Paraatheid
- Visie Specialistische taken
- Visie Brandveilig Leven
- Dekkingsplan

Bovenstaande documenten zijn digitaal beschikbaar.

Deze documenten zijn tot stand gekomen met inbreng van diverse geledingen binnen de organisatie (waaronder de klankbordgroep vrijwilligers) en regelmatig teruggelegd bij de klankbordgroep. Op basis van deze stukken zijn 4 scenario's ontwikkeld:

- Scenario 1: Verbeterde brandweezorg
- Scenario 2: Betere brandweezorg door efficiëntie
- Scenario 3: Efficiënte brandweezorg
- Scenario 4: Minimale brandweezorg

Op verzoek van het bestuur zijn in eerste instantie scenario 2 en 3 in detail uitgewerkt (met consequenties voor afzonderlijke gemeenten in beeld) en de scenario's 1 en 4 op hoofdlijnen (consequenties regionaal). Op basis van de meningsvorming in het AB van december, de ronde langs burgemeesters en de reacties van de verschillende geledingen, kom ik nu met een uitgewerkt voorstel voor het bestuur dat tussen scenario 2 en 3 in ligt.

2. Voorstel inrichting (repressieve) brandweezorg voor de komende jaren

Insteek van het voorstel is dat er een regionaal fundament is voor de (repressieve) brandweezorg: overal dezelfde basiszorg vanuit vastgestelde uitgangspunten. Daarnaast vragen specifieke risico's om specifieke zorg, bijvoorbeeld snelwegen, water, bos. Dit is meegenomen in het voorstel.

Uitgangspunt voor het voorstel is scenario 3 met daarbij een aantal aanvullingen:

1. Handhaven van het huidige aantal redvoertuigen (9).

MEMO

2. Formele afspraken maken met betrekking tot de nieuwe blusboot (2017) in Emmerich om te garanderen dat de blusboot komt indien nodig. Hierbij hoort ook het opleiden en jaarlijks trainen van een opstapbemanning.
3. Inzetten van een extra rietenkapbrandbestrijdingsteam. Rieten kappen zijn met basisbrandweereenheden lastig te bestrijden. Extra vaardigheden en uitrusting zijn hiervoor vereist. Op dit moment is een team beschikbaar. Aanrijtijden naar Liemers en Betuwe zijn relatief groot. Een effectieve inzet van dit gespecialiseerde team is dan niet meer te realiseren.
4. Afspraken maken met duikteam Veiligheidsregio Utrecht voor inzet in noordelijk deel van de regio.
5. Alle posten die dat nog niet hebben geleidelijk voorzien van een klein voertuig. Dit voertuig is voor het uitvoeren van de first response taak, organisatie en logistiek van de post, aanvullend personeel bij inzetten en ook bij stormschade en wateroverlast (zie ook visie uitruk op maat en paraatheid). Ook zijn mogelijk in de toekomst kleine voertuigen nodig bij de nieuwe tactiek voor natuurbranden (voorbranden en stoplijnen maken). Realiseren in overleg met individuele gemeenten en door te realiseren inverdieneffecten op de post Logistiek. Vorige vergadering (AB 10 december) is hiervoor mandaat verleend aan de directeur brandweer.
6. In scenario 2 staat bij de extra wensen ook Brandveilig Leven. Op basis van het bestaande budget zijn extra wensen geformuleerd zoals voorgelegd in de vergadering van AB op 10 december jl.

De kosten voor deze uitbreidingen worden binnen de begroting opgevangen.

Uitwerking voorstel concreet

Tankautospuitten (TS) basiszorg	Per post 1 TS (41) + 2 herbezetting (Arnhem/ Ede), waarvan 15 combi's
Reservevoertuigen TS	8
TS-sen ten behoeve van opleiden en oefenen	3 (geen volwaardige TS-sen)
Redvoertuigen	9
Hulpverleningsvoertuigen	7, hierbij wordt nog geen rekening gehouden met de doortrekking van de A15 in 2019.
FRB/MOB	Huidige FRB/MOB-teams handhaven. Pilot met alternatieve FRB voor uitbreiding zorg.
Rietenkapbrandbestrijding team	2 teams, in Noord en Zuid
Optimaliseren paraatheid, organisatorisch en technisch	Beschikbaarheidsmonitor en pager bij posten met knelpunt in paraatheid.
Piketregelingen	Reguliere bedrijfsvoering
Vaartuigen/boten en oppervlaktereddingstaken	7 boten met oppervlaktereddingstaken en 3 extra
Duikteam	1
Natuurbrandbestrijding, uitbreiding aantal combi's	Bestaande 15 handhaven. Onderzoek n.a.v. landelijke ontwikkelingen binnen 2 jaar.
Brandveilig leven	Uitvoering volgens plan

In bijlage 1 is een plaatsingsvoorstel bijgevoegd.

MEMO

3. Voorgenomen besluitvorming

Een zeer groot deel van de inhoud van de opgestelde vier visiedocumenten is gebaseerd op landelijke kaders, richtlijnen, wetgeving en eerder benomen bestuurlijke besluiten. Het verschil met vroeger is dat de visie nu is gericht vanuit de nieuwe regionale brandweerorganisatie. Verder is er sprake van een actualisatie in verband met diverse landelijke ontwikkelingen en ontwikkelingen binnen de brandweerbranche. In de visiedocumenten wordt soms een keuze gemaakt waarvan het wenselijk is deze expliciet onder de aandacht te brengen van het bestuur bij besluitvorming hierover.

Afwijkende opkomsttijd 1^e TS

De meest in het oog springende keuze is daarbij het voorstel aan het bestuur (opgenomen in de Visie Basisbrandweezorg) om een afwijkende opkomsttijd van de 1e Tankautospuit vast te stellen, op 8 minuten in plaats van 5 of 6 minuten. Hiermee wijken wij af van de wettelijke normtijd die voor een aantal categorieën objecten is gesteld op 5 of 6 minuten. Echter, het betekent niet dat de uitruk minder snel is dan de huidige praktijk.

Brandweerrisicoprofiel

Het brandweerrisicoprofiel is een precisering vanuit het (reeds vastgestelde) meer algemene “regionaal risicoprofiel”. Aangegeven wordt welke risico’s zich in de regio Gelderland-Midden voordoen en dus op welke risico’s de brandweer Gelderland -Midden zich moet voorbereiden. Dit bepaalt mede de omvang van de repressieve organisatie, de wijze waarop deze optreedt alsmede de spreiding van eenheden maar ook op de activiteiten in de preventieve en preparatieve fase. De raden moeten (conform de wet) hun visie ook kenbaar maken over het brandweerrisicoprofiel. Dat gebeurt in de periode maart- juni 2015. Dit gebeurt gezamenlijk met het ter zienswijze voorleggen van de stukken van het project DRO. Overigens vindt in dezelfde periode ook weer een (wettelijk verplichte vierjaarlijkse) herijking plaats van het algemeen risicoprofiel. In het algemene risicoprofiel zijn geen wijzigingen die van invloed zijn op het brandrisicoprofiel.

Dekkingsplan

Het dekkingsplan is tot stand gekomen op basis van de uitgangspunten in de visie “Basisbrandweezorg”. Daarin staat de dekking genoemd voor de 1^e TS (8 en 10 minuten) en de ambitie voor de 2^e TS (15 minuten), HV (15 minuten) en redvoertuig (15 minuten).

In het dekkingsplan schetsen we op basis van bestaande infrastructuur een beeld van waar we binnen ons ambitieniveau kunnen zijn en daar waar dit niet gerealiseerd kan worden.

Bestuurlijke kaders implementatieplan

Voor het implementatieplan zijn de volgende kaders opgesteld die aan het bestuur worden voorgelegd ter instemming:

- Per 1-1-2016 wordt het budget regionaal. Dit is ook de ingangsdatum voor de implementatie van de herverdeling van het materieel binnen de regio;
- Indien er teveel personeel is voor de uitvoering van taken volgens het nieuwe voorstel, zal via natuurlijk verloop worden toegewerkt naar de nieuwe situatie. Hierbij is er oog voor de samenstelling van de ploeg en zal bij vergrijzing, tijdig voor nieuwe aanwas gezorgd worden;
- Voldoen aan veiligheidsvoorwaarden: om veilig te kunnen optreden wordt momenteel de laatste hand gelegd aan een warme RI&E;
- Nadere uitwerking van het project in de implementatiefase vindt plaats binnen de kaders zoals beschreven in het advies van de financiële commissie van 2 februari jl.;
- Nadere uitwerking van het project maakt onderdeel uit van de reguliere bedrijfsvoering.
- In het vervoltraject wordt nog een voorstel ter instemming aangeboden met betrekking tot paraatheid en buiten dienst stelling van de posten.

MEMO

Gevraagde besluitvorming

Punten waarover (voorgenomen) besluitvorming moet plaatsvinden door het bestuur van VGGM:

1. Vaststellen financiële uitgangspunten conform advies financiële commissie d.d. 2 februari 2015 (zie DB agendapunt 3a). In de bijlage van dit advies wordt het financiële eindbeeld weergegeven.
2. Instemmen met het Brandweerrisicoprofiel Gelderland-Midden;
3. Instemmen met de Visie Basisbrandweezorg;
4. Instemmen met de Visie Uitruk op maat;
5. Instemmen met de Visie Paraatheid;
6. Instemmen met de Visie Specialistische taken;
7. Instemmen met de Visie Brandveilig Leven (zie ook beslispunt 13);
8. Instemmen met het Dekkingsplan;
9. Keuze voor scenario 3 met aanvullende voorstellen: voorliggend voorstel;
10. Instemmen met verruiming van de normtijden van 5 en 6 minuten naar 8 minuten (Visie basisbrandweezorg);
11. Instemmen met het voorstel om 2x een TS4 onder de geformuleerde voorwaarden als gelijkwaardig te beschouwen aan een TS6 bij een maatgevend incident (Visie Uitruk op maat). Totdat de warme RI&E gereed is en mensen zijn opgeleid mag een TS4 uitsluitend optreden volgens instructies die zijn vastgesteld in het MT Brandweer, besproken met de OR en intern verspreid via de clustercommandanten (memo 24 juni 2014: Afspraken uitrukbezetting);
12. In te stemmen met narijden onder strikte veiligheidscondities (maken onderdeel uit van de warme RI&E);
13. Instemmen met keuzes zoals deze worden beschreven in de visie Brandveilig Leven:
  - T.a.v. het speerpunt "kinderen" (zie p.10) wordt gekozen voor de basisvariant waarbij een lespakket wordt ontwikkeld en aangeboden waarbij scholen zelf beslissen of zij dit lespakket inzetten. De mogelijkheden van een voorlichtings- en belevingscentrum 'Risk Factory' worden nader onderzocht.
  - T.a.v. het speerpunt "na brand" (zie p.11) wordt gekozen voor de voorkeursvariant waarbij de brandweer samen met de gemeente voorlichtingsbijeenkomsten verzorgd na branden met een (grote) impact op de gemeenschap.
  - In aanvulling op de voorstellen wordt n.a.v. bespreking van het visiedocument in het Dagelijks Bestuur voorgesteld om de maatschappelijke rol van de brandweer, binnen budget, beter te laten aansluiten bij allerlei initiatieven binnen gemeenten zoals aansluiten bij bijeenkomsten voor bejaarden en initiatieven gericht op participatie in de maatschappij. Hiertoe wordt een verkenning uitgevoerd binnen het overleg van gemeentesecretarissen Gelderland-Midden waarbij het de gedachte is dat de rol van de brandweer zou kunnen zijn om initiatieven op gang te brengen of daar een bijdrage aan te leveren.
14. Instemmen met de bestuurlijke kaders voor het implementatieplan zoals aangegeven onder paragraaf 3.

Bijlage 1: Plaatsingsvoorstel

	<i>Huidige situatie</i>						<i>Nieuwe situatie</i>								
	TS incl reserve TS	TS*	RV	HV	OVR	VT	TS	TS*	RV	HV	RTS	OPI.TS	OVR	VT	
1	Arnhem-noord	2	1	1	1		1	1	1	1			1	1	
2	Arnhem-zuid	1	1	1			1	1	1						
3	Barneveld	1	1	1	1			1	1	1	1				
4	Garderen		1					1							
5	Kootwijkerbroek		1					1							
6	Voorthuizen		1					1							
7	Zwartebroek	1					1								
8	Duiven	2			1		1			1					
9	Doesburg	2			1	1	1				1		1	1	
10	Ede-centrum	3	1	1	1		1	1	1	1	1	1			
11	Bennekom		1					1							
12	De Valk	1					1								
13	Ederveen	1					1								
14	Ede-stadspoort	1					1								
15	Harskamp		1					1							
16	Lunteren		1					1							
17	Otterlo		1					1							
18	Bemmel	2			1		1				1		1		
19	Doornenburg	1					1								
20	Gendt	1					1								
21	Huissen	1					1								
22	Nijkerk	2		1	1	1	1		1	1	1	1	1	1	
23	Hoevelaken	2					1								
24	Elst	2					1								

Bijlage 1: Plaatsingsvoorstel

25	Heteren	1			1		1	1			1				
26	Oosterhout	1						1							
27	Valburg	1						1						1	
28	Zetten	1						1							
29	Renkum	1						1							
30	Doorwerth	1	1	1	1	1	1		1	1		1		1	1
31	Oosterbeek	1						1							
32	Wolfheze	1						1							
33	Rheden	1	1		1			1	1		1				
34	Dieren	2	1	1			1	1	1	1				1	
35	Velp	1	1					1	1						
36	Lobith	1				1		1						1	1
37	Pannerden	1						1							
38	Scherpenzeel	1						1							
39	Wageningen	3		1	1	1	1	1		1		1		1	1
40	Zevenaar	2		1	1			1		1		1	1		
41	Giesbeek	1				1	1	1						1	1
	TOTAAL	47	15	9	12	5	8	32	15	9	7	8	3	10	7

Advies Financiële Commissie

Aanwezig

Dhr. A. van Hout
Dhr. J.H. Klein Molekamp
Dhr. H. Vreeswijk

Dhr. P. Joosten
Mevr. M. Meijer
Dhr. E. van Neerijnen

Voorzitter

Dir. Brandweer
Controller
Directiesecretaris

Afwezig

Dhr. T. van Asseldonk

Dhr. Y. Schat

Advies

Tijdens de vergadering van 2 februari 2015 heeft de Financiële Commissie advies uitgebracht over de financiële vertaling van de doorontwikkeling van de repressieve organisatie (voortaan DRO).

De Financiële Commissie brengt in het advies drie hoofdpunten naar voren:

1. DRO is voor de bedrijfsvoering van de brandweer belangrijk omdat het Algemeen Bestuur het basisvoorzieningsniveau in de regio vaststelt. Het basisniveau in termen van materiele voorzieningen bestaat uit: tankautospuiter per post, reserve tankautosputten, tankautosputten voor opleiden & oefenen, hulpverleningsvoertuigen en redvoertuigen;
2. Ten aanzien van het materieel voor natuurbrandbestrijding wordt, in afwachting van landelijk ontwikkelingen tijdelijk afgeweken van het vastgestelde basisvoorzieningsniveau. Het beleid wordt definitief vastgesteld nadat de landelijke ontwikkeling uitgekristalliseerd is. Dit duurt naar verwachting twee jaar. Tot die tijd worden deze kosten gedragen door de individuele gemeente.
3. De implementatie van DRO gaat enerzijds over het feitelijk doorvoeren van maatregelen, zoals voertuigen afstoten, voertuigen verplaatsen en de normatieve bezetting per post aanpassen. Het is slim om de implementatie aan te laten sluiten op operationele mogelijkheden en onmogelijkheden. Het implementatietraject zou dus best een aantal jaren in beslag kunnen nemen. De implementatie van DRO gaat anderzijds om het doorvoeren van financieel technische uitgangspunten. Dat is een administratieve handeling. Wij stellen voor de financieel technische uitgangspunten per 1 januari 2016 te hanteren waarbij dan ook de in te brengen budgetten worden vastgezet.

Advies

De Financiële Commissie adviseert onderstaande financieel technische uitgangspunten vast te stellen. De uitgangspunten a, b, c en d zijn in het verleden al door het Algemeen Bestuur vastgesteld. De punten e, f, g en h worden daar nu aan toegevoegd.

- a. de financiële voordelen uit het afstoten van activa vloeien terug naar de gemeente die de activa heeft ingebracht. De inbreng is niet alleen in aantallen voertuigen verschillend maar ook in de jaarlijkse kapitaallast per voertuig. Dat verklaart de verschillen in de teruggave per gemeente;
- b. de afschrijvingsmethodiek en afschrijvingstermijnen harmoniseren. Dat leidt tot bijstelling van de financiële bijdrage per gemeente. De basisvoorziening (1 TS op de post + extra TS in Arnhem en Ede) moet in budgettair kader van gemeente zijn verwerkt;
- c. een positief effect uit het aanpassen van de rekenrente wordt separaat meegenomen in de actualisatie van begroting 2015 en in de ontwerp begroting 2016. De verrekening vindt plaats aan de hand van de gemeentelijke activastaat;
- d. het afstoten van materieel heeft effect op het personeelskostenbudget als dat leidt tot verlaging van de repressieve capaciteit en/of de capaciteit in de operationele voorbereiding en overige ondersteunende functies. Deze effecten worden in het implementatieplan zichtbaar en in het tempo van het implementatieplan teruggerekend naar het budget van de gemeente waar de repressieve personele sterkte via natuurlijk verloop afneemt.
- e. regionale voorzieningen (reserve TS-en O&O TS-en) gezamenlijk financieren. Naar rato van de 43 TS-en in de basisvoorziening worden de kosten verdeeld over alle gemeenten;
- f. de hulpverleningsvoertuigen financieren in de lijn van het risicoprofiel. Gemeenten die in de regionalisering een HV in hebben gebracht profiteren van de vermindering van het aantal voertuigen. Gemeenten die geen HV hebben ingebracht profiteren niet van de vermindering maar betalen ook niet mee aan de voorziening;
- g. de redvoertuigen financieren in de lijn van het risicoprofiel (gelijk aan hulpverleningsvoertuigen);
- h. de exploitatiebudgetten voor het materieel compenseren met behulp van een normbedrag per voertuig.

Als bijlage toegevoegd: Financieel eindbeeld DRO

gemeente	aantal TS-en op de posten	kosten gemeente <i>(inbreng)</i>	kosten gemeente <i>(genormeerd)</i>	kosten gemeenschappelijke reserve + O&O voertuigen	totaal kosten	voor- of nadeel
Arnhem	3+1	110.478	70.200	7.081	77.281	-33.197
Barneveld	5	111.288	98.100	11.802	109.902	-1.385
Doesburg	1	24.517	14.100	2.360	16.460	-8.057
Duiven	1	29.565	14.100	2.360	16.460	-13.105
Ede	9	170.858	161.400	21.244	182.644	11.787
Lingewaard	4	67.482	56.400	9.442	65.842	-1.640
Nijkerk	2	61.810	28.200	4.721	32.921	-28.889
Overbetuwe	5	54.221	70.500	11.802	82.302	28.081
Renkum	4	63.037	63.300	9.442	72.742	9.705
Rheden	3+3	134.545	105.300	7.081	112.381	-22.164
Rozendaal	0	0	0	0	0	0
Rijnwaarden	2	24.828	28.200	4.721	32.921	8.093
Scherpenzeel	1	18.587	14.100	2.360	16.460	-2.126
Wageningen	1	45.440	14.100	2.360	16.460	-28.980
Westervoort	0	0	0	0	0	0
Zevenaar	2	47.993	28.200	4.721	32.921	-15.072
Totaal	43+4	964.648	766.200	101.500	867.700	-96.948

gemeente	aantal basis HV's	kosten gemeente <i>(inbreng)</i>	kosten gemeente <i>(genormeerd)</i>	voordeel gemeenschappelijk	totaal kosten	voordeel
Arnhem	1	18.586	13.800	-7.508	6.292	-12.294
Barneveld	1	18.159	13.800	-7.508	6.292	-11.867
Doesburg	1	14.926	13.800	-7.508	6.292	-8.634
Duiven	1	20.000	13.800	-7.508	6.292	-13.708
Ede	1	20.733	13.800	-7.508	6.292	-14.441
Lingewaard	1	10.300	13.800	-7.508	6.292	-4.008
Nijkerk	1	19.943	13.800	-7.508	6.292	-13.651
Overbetuwe	1	14.567	13.800	-7.508	6.292	-8.275
Renkum	1	11.757	13.800	-7.508	6.292	-5.465
Rheden	1	16.000	13.800	-7.508	6.292	-9.708
Rozendaal	0	0	0	0	0	0
Rijnwaarden	0	0	0	0	0	0
Scherpenzeel	0	0	0	0	0	0
Wageningen	1	11.577	13.800	-7.508	6.292	-5.285
Westervoort	0	0	0	0	0	0
Zevenaar	1	19.563	13.800	-7.508	6.292	-13.271
Totaal	12	196.111	165.600	-90.100	75.500	-120.611

Totaal per Gemeente	effect TS	effect HV	voor- of nadeel
Arnhem	-33.197	-12.294	-45.491
Barneveld	-1.385	-11.867	-13.253
Doesburg	-8.057	-8.634	-16.691
Duiven	-13.105	-13.708	-26.813
Ede	11.787	-14.441	-2.655
Lingewaard	-1.640	-4.008	-5.648
Nijkerk	-28.889	-13.651	-42.540
Overbetuwe	28.081	-8.275	19.806
Renkum	9.705	-5.465	4.239
Rheden	-22.164	-9.708	-31.872
Rozendaal	0	0	0
Rijnwaarden	8.093	0	8.093
Scherpenzeel	-2.126	0	-2.126
Wageningen	-28.980	-5.285	-34.265
Westervoort	0	0	0
Zevenaar	-15.072	-13.271	-28.343
Totaal	-96.948	-120.611	-217.559

Besparing gerealiseerd als gevolg van de regionalisering => € 1 per inwoner € 650.000
Besparing na aanpassing rekenrente => raming € 600.000